

'Vertrouwen is beschaamd, waardigheid geschonden'

Op 20 maart werd de tekst bekend van de Pastorale Brief van paus Benedictus XVI aan de katholieken van Ierland. Hieronder delen uit de brief.

1. Geliefde broeders en zusters van de Kerk in Ierland

Met grote zorg schrijf ik u als herder van de universele Kerk. Evenals u ben ik diep geschokt door de berichten die zijn verschenen over het misbruik van kwetsbare kinderen en jongeren door leden van de Kerk in Ierland, in het bijzonder priesters en religieuzen. Ik kan alleen maar de ontzetting en het gevoel verraden te zijn delen dat velen van u hebben ervaren toen zij kennis kregen van deze zondige en misdadige handelingen en de manier waarop de autoriteiten van de Kerk van Ierland hiermee zijn omgegaan. [...]

6. Tot de slachtoffers van misbruik en hun families

U hebt verschrikkelijk geleden en dat spijt mij werkelijk. Ik weet dat niets het kwaad ongedaan kan maken dat u hebt geleden. Uw vertrouwen is beschaamd en uw waardigheid geschonden. Velen van u hebben ervaren dat, toen u voldoende moed had om te spreken over wat u was overkomen, niemand naar u luisterde. Degenen onder u die het slachtoffer van misbruik zijn geweest in internaten, moeten hebben gevoeld dat er geen manier was om aan het lijden te ontkomen. Het is begrijpelijk dat u het moeilijk vindt te vergeven of met de Kerk te worden verzoend. Namens haar breng ik openlijk de schaamte en de spijt tot uitdrukking die wij allen voelen. Tegelijkertijd vraag ik u om de hoop niet te verliezen. [...]

7. Tot de priesters en religieuzen die kinderen hebben misbruikt

U hebt het vertrouwen dat in u werd gesteld door onschuldige jongeren en hun ouders, geschonden. U moet hiervoor verantwoording afleggen voor de almachtige God, evenals voor de daartoe bevoegde rechtbanken. U hebt de achting van het volk van Ierland verloren en smaad en schande gebracht over uw medebroeders. Wie onder u priester is, heeft de heiligheid van het heilige wijdingssacrament, waarin Christus zich in ons en onze handelingen tegenwoordig stelt geschonden. Samen met de enorme schade die de slachtoffers is toegebracht, is er grote schade berokkend aan de Kerk en het publieke

beeld van het priesterschap en het religieuze leven.

Ik spoor u aan uw geweten te onderzoeken, uw verantwoordelijkheid voor de zonden die u hebt bedreven op u te nemen en nederig uw spijt te betuigen. [...] Erkent openlijk uw schuld, onderwerpt u aan de eisen van de gerechtigheid, maar wanhoopt niet aan de barmhartigheid van God.

8. Tot de ouders

U bent ten diepste geschokt toen u de verschrikkelijke dingen moest vernemen die plaatsvonden in een omgeving die de veiligste van allemaal had moeten zijn. [...]

9. Tot de kinderen en jongeren in Ierland

[...] Wij zijn allen gechoqueerd door de zonden en fouten van enkele leden van de Kerk, vooral van degenen die in het bijzonder werden uitgekozen om de jongeren te leiden en te dienen. In de Kerk zullen jullie echter Jezus Christus vinden, die dezelfde is gisteren, vandaag en tot in eeuwigheid (vgl. Hebr. 13,8). Hij houdt van jullie en voor jullie heeft Hij zichzelf geofferd op het kruis. Zoekt een persoonlijke relatie met Hem in de gemeenschap van zijn Kerk, omdat Hij nooit jullie vertrouwen zal beschaamen! [...]

10. Tot de priesters en religieuzen van Ierland

Wij allen lijden ten gevolge van de zonden van onze medebroeders, die een heilig vertrouwen hebben geschonden en niet op de juiste en verantwoorde wijze de beschuldigingen van misbruikt hebben behandeld. Ten opzichte van de krenking en verontwaardiging die dit heeft veroorzaakt, niet alleen onder leken, maar onder u en uw religieuze gemeenschappen, voelen velen van u zich persoonlijk ontmoedigd en ook verlaten. Ik ben mij er bovendien van bewust dat u in de ogen van sommigen schuldig bent door samenwerking hieraan en als medeverantwoordelijk wordt beschouwd voor de misdaden van anderen. In deze tijd van lijden wil ik u mijn erkentelijkheid betuigen voor de toewijding van uw leven als priester en religieus en uw apostolaat [...].

11. Tot mijn medebroeders in het bisschopsambt

Men kan niet ontkennen dat enkelen van u en van uw voorgangers soms ernstig in gebreke zijn gebleven bij het toepassen van de normen van het canonieke recht, zoals die sinds lange tijd zijn vastgelegd inzake misdrijven van kindermisbruik. Er werden ernstige fouten gemaakt bij het behandelen van beschuldigingen. Ik begrijp hoe moeilijk het was de omvang en de complexiteit van het probleem te vatten, betrouwbare inlichtingen te krijgen en juiste beslissingen te nemen in het licht van de uiteenlopende adviezen van deskundigen. Desondanks moet men erkennen dat er zware beoordelingsfouten werden gemaakt en dat het aan leiding ontbrak. Dit alles heeft uw geloofwaardigheid en doeltreffendheid ondermijnd. Ik waardeer de pogingen die u heeft ondernomen om de fouten uit het verleden weer goed te maken en te garanderen dat zij zich niet meer zullen herhalen. [...]

12. Tot alle gelovigen van Ierland

[...] In onze steeds meer gesecculariseerde maatschappij, waarin ook wij christenen het vaak moeilijk vinden om over de transcendente dimensie van ons bestaan te spreken, moeten wij nieuwe wegen vinden om aan jongeren de schoonheid en de rijkdom door te geven van de vriendschap met Jezus Christus in de gemeenschap van zijn Kerk. Bij het onder ogen zien van de huidige crisis zijn maatregelen om goed om te gaan met individuele misdaden van wezenlijk belang. Maar dat alleen is niet voldoende: er is een nieuwe visie nodig om de huidige en de toekomstige generatie ertoe te brengen zich de schat van ons gemeenschappelijk geloof eigen te maken.

Vaticaan, 19 maart 2010

Benedictus XVI

[De integrale versie is te lezen op www.rkkerk.nl](http://www.rkkerk.nl)

Waardering van Nederlandse bisschoppen voor brief paus

“De Nederlandse bisschoppen reageren met waardering en instemming op de pastorale brief van paus Benedictus XVI over seksueel misbruik”, zo maakten de voorzitter van de Nederlandse Bisschoppenconferentie, mgr. A. van Luyn, en de referent voor het onderzoek naar misbruik in de Nederlandse katholieke Kerk, mgr. G. de Korte, zaterdag 20 maart bekend.

De bisschoppen schreven: “Alhoewel de brief gericht is tot de katholieke gemeenschap van Ierland, menen de bisschoppen dat de paus ook een voor Nederland relevante boodschap heeft. De paus drukt zijn medeleven en oprechte spijt uit ten aanzien van de slachtoffers en hun families. De bisschoppen betrekken deze woorden volledig op de slachtoffers in Nederland. Zij sluiten zich van harte aan bij de paus wanneer hij zegt: ‘uw vertrouwen werd verraden en uw integriteit geweld aangedaan. Velen van u hebben ervaren dat, wanneer u moedig genoeg was om te spreken over hetgeen u werd aangedaan, niemand luisterde. Zij onder u die

werden misbruikt in kostscholen moeten gevoeld hebben dat er geen ontsnappen was aan hun lijden. Het is begrijpelijk dat u het moeilijk vindt om te vergeven en zich te verzoenen met de Kerk. In haar naam druk ik openlijk de schaamte en wroeging uit die wij allen voelen. Tegelijkertijd vraag ik u de hoop niet te verliezen.’ De bisschoppen van Nederland nemen aandachtig kennis van de voorstellen die de paus doet om gerechtigheid voor de slachtoffers, boete, genezing en herstel van vertrouwen te bevorderen. Wanneer de paus spreekt over de grote fouten die door het leiderschap van de Kerk gemaakt zijn, fouten die de geloofwaardigheid ondermijnd hebben, willen bisschoppen en religieuze oversten hun eigen verantwoordelijkheden ook kritisch onder ogen zien (conform perscommuniqué 9 maart jl.). Het voorgenomen onafhankelijke onderzoek, waarvoor voormalig Kamervoorzitter Deetman inmiddels voorbereidende werkzaamheden verricht, zal voor dat punt zeker aandacht hebben.”